

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

Egyszévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felölös szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

A magyar szövetkezés vezérei.



MAILÁTH JÓZSEF gróf.



KÁROLYI SÁNDOR gróf.



SZÉCHENYI IMRE gróf.



BERNÁT ISTVÁN
a Magyar Gazdaszövetség
igazgatója.



BALOGH ELEMÉR
a „Hangya“ igazgatója.



SEIDL AMBRUS
az Orsz. Közp. Hitelsz.
vezérigazgatója.



HORVÁTH JÁNOS
az Orsz. Közp. Hitelsz.
ipari osztály főnöke.

A szövetkezeti világkongresszus.

Szeptember hó 5-től 9-ig nagyszabású esemény tanuja volt Magyarország fővárosa. Ekkor zajlott le a Szövetkezetek nemzetközi szövetségének VI. nagygyűlése: a szövetkezeti világkongresszus, amely összegyűjtötte a mi körünkben azokat a kiválóságokat minden államból, akik vezetői a hatalmas nagyjövőre hivatott, máris nagy eredményekkel dicsekvő mozgalomnak: a szövetkezeti eszme térhódításának.

Az a három nap, a melyen a tanácskozások folynak, ünnepnapunk volt nekünk magyaroknak. Azt láttuk, hogy a külföld megbecsüli a mi szövetkezeti mozgalmunkat, amit mi szerénynek, kezdetlegesnek ismerünk s minduntalan csemetének, fejlődésnek alig indult fának tartunk. Nos, ez a három nap megnövelhette önbizalmunkat, ez a három nap kifejleszthette becsvágyunkat. A magyar szövetkezeti mozgalom fája, ha nem is oly terebélyes, hogy árnyéka be tudja fődni az ország legparányibb zugát is, gyökerei erősek, törzse izmos, növése égnek törő.

Ezt nem magunk mondjuk, ezt azok a külföldiek mondták, akik eljöttek hozzánk, hogy a szövetkezeti mozgalom aktuális napikérdéseit velünk együtt megvitassák. Ez az elismerés adjon erőt a jövő küzdelmekhez, az előrehaladáshoz.

Az elismerésből, mely a magyar szövetkezési ügyet érte, a legnagyobb részt azt a férfit illeti meg, aki előre haladott kora dacára is, még ma is mindig fiatalos hévvel, a szent lelkesedés ki nem alvó lángjával fáradozik a szövetkezeti ügy diadalrajutásán, akinek szívós, fáradságot nem ismerő munkássága hódított meg kezdettől fogva minden talpalatnyi tért Magyarországon a szövetkezeteknek. Ez a férfi *Károlyi Sándor* gróf. Nevét ismerik jól olvasóink, ismernie kell minden magyar embernek annyival is inkább, mert nevének híre bejárta egész világot s tiszteletet, becsülést szerzett neki azok előtt, a kik a komoly, a kisemberek javára irányuló munkásságot megtudják becsülni, akik maguk se késnek kinyújtani segítő kezüket a társadalom elnyomottjai felé, akik megmutatják a veszélyben lévőeknek, hogy a legnagyobb baj közepette is a

legbiztosabb segítség az önbizalom, önerőnk tudata, ami egyes emberekben bármily parányi is legyen, százakban, ezekben, ha azok egyesülnek hatalmas, akadályt nem ismerő erősségé szilárdul.

Ami elismerésünk is tehát *Károlyi Sándor* grófnak szól elsősorban, de megadjuk azt mindenkinek, aki a magyar szövetkezeti ügy elterjesztésén, felvirágoztatásán fáradozik. Hála Istennek a vezér *Károlyi Sándor* gróf ma már tekintélyes küzdő csapat élén áll, s ez a csapat nap-nap után növekszik. A szövetkezeti eszme befészkelte magát az ország minden lakójának szívébe s ezzel elülteti a magyar hazában a boldogulás magvait, a melyből könnyen fejlődik gyümölcsöshozó fa, kalászt termő gabona, ha ápoljuk, gondozzuk.

És hogy ez így lesz, attól nem félünk. Évszázadokon át megtalálta a magyar nép magának az előrehaladás útját, a boldogulás eszközeit s tudott is velök élni. Így lesz most is — a magyar nemzetnek nagy hivatása van a többi nemzetek közt, ha eddig be tudta tölteni hivatását, be kell ezután is töltenie, ehhez azonban szükséges, hogy erős és hatalmas legyen. A szövetkezeti eszme azzá teheti. cs. ö.

Orosz-japán háború.

Egy hét óta patakzik, foly a vér a kelet-ázsiai harcok után. A japánok véres harcok után elfoglalták *Liaojang* várost, az oroszok főhadiszállását. A futó oroszok után győzelmes előrenyomuló japánok megszállották *Jawait* is és mukdeni jelentés szerint az oroszok megkezdték e város kiürítését, minthogy az ellenség 40 kilométernyire van már tőle. A japánok tehát megtették már a *liaojang-mukdeni* ut harmadrészét és alkalmasint továbbüldözik a menekülő ellenséget. Kuropatkin seregének sorsa még most is bizonytalan, sok függ attól, sikerül-e a japánoknak őket elérniök vagy egészen bekeríteniök. Tehát Kuroki ott áll és harcol Kuropatkin elővédjével *Liaojangtól* nem messze s hogy *Nodzu* és *Oku* megvervén és szétszórván az orosz had utóvédjét s elvágván a nyugat felől érkező *Stackelberg* 25,000 emberének a fősereghez vezető útját, most már magát Kuropatkint szorongatja.

Port-Artur alól kevés hírt vettünk s ezek sem tartalmaznak újabb mozzanatokot. Kuropatkin utóvédje csaknem megsemmisült és hadseregének zömét a bekerítés veszedelme fenyegeti.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsősorban elismert kitérő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN.

Péterváron leirhatatlan izgalmat keltett a liaojangi nagy vereség híre. Több lap azt tanácsolja, hogy kössenek békét, nehogy Oroszország tekintélyét a külföldön aláássák és az Azzsiában meghódolt néptörzsek elszakadjanak. Az orosz nép fájdalma annál mélyebb, mert a liaojangi csapás csaknem teljesen megrendítette a bizalmat a hadvezetőség legyőzhetetlen ellentállása és képessége iránt.

Péterváron elismerik, hogy az orosz sereg megállotta helyét és a vitézségnek és hősiességnek szép példáit szolgáltatva, de mit használt mindez! Mégis csak a visszavonulás volt a Jalutól a Taicéhoig vívott hősi küzdelmeknek végső része. A legyőzhetetlen hadseregbe vetett hittel megrendült a Kuropatkin mentőerejében vetett bizalom is. A mandsuországi szerencsétlenség tönkretette Kuropatkin hírnevét. Oroszországban mindenki megegyezik abban, hogy egy új hadsereg alakításával együtt gyökeres változásnak kell beállania a főhadvezetőségben. Különben az a hír jön Tokióból, Japánország fővárosából, hogy a japán hadsereg Mukden és Karbinban akar téli hadiszállásra vonulni.

Ez azt jelenti, hogy az orosz hadsereget Szi-bériába kergetik vissza.

Vladivosztokból táviratozzák, hogy az iskolákat, a törvénytöréseket és a hivatalokat áthelyezték Chabarovszkba, mert Vladivosztokban egy japán hajóraj megjelenését várják. Ujabb hírek szerint a japán hajóraj már megjelent Vladivosztok orosz kikötő előtt és az erősség ostroma megkezdődött.

Nyugdíjasok mint dijnokok.

Igen gyakran megesik, hogy a kisebb állású hivatalnokok nyugdíjba menésük után mint napidíjasok szolgálnak. És az sem ritka eset, hogy egyes munkabíró tisztviselők csak azért nyugdíjaztatják magukat, hogy azután dijnokokoskodhassanak. Ez esetben a nyugdíjuk és dijnoki fizetésük nagyobb összegre rug, mint a mennyi fizetésük addig volt és valahogy megélnék. Ezt a dijnokokoskodást a nyugalmazott vasuti tisztviselők is kedvvel üzik, de ahelyett, hogy más állami hivatalban, vagy a közigazgatási szakban dolgoznának, a vasúthoz mennek. Ily módon nyugdíjukat is, meg napidíjukat is a magyar államvasutól kapják, ami az utóbbi időben a kereskedelmi miniszternek nem igen tetszett. A miniszter úgy okoskodott, hogy ha kellő munkabírásuk megvan és mint dijnokok dolgozni tudnak, akkor hivatalukban is megmaradhatnak és semmi szükségük sincs arra, hogy a nyugdíjat igénybe vegyék. Ennek az okoskodásnak most a következménye is megvan, mert a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy azokat a dijnokokat, akik nyugalmazott vasuti tisztviselők, szeptember elsején egytől-egyig el kell bocsátani.



• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szövetkezeti kiállítás.

A nemzetközi szövetkezeti nagygyűléssel egyidejűleg szövetkezeti kiállítást is rendeztek. A kiállítás nemzetközi jellegű, de tartalmában négyötöd-része magyar s csak az ötödik ötödöt foglalják el a külföldiek.

Az érdeklődést mindenekelőtt a terem baloldalán elhelyezett angol Wholesal, nemesak Angliának, de a világnak is legnagyobb fogyasztási szövetkezete kívánja tőlünk a maga kiállításával. Maga Wolf Henry, e formidabilis gazdasági szervezetenek, egyúttal a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének elnöke áll a néhány négyszögméternyi kiállítási tábla előtt s a magával hozott tárgyakat pakolja ki a burkolataikból. Rőt szakállu, jól táplált angol ur, aki azonban oly kedélyes és oly előzékeny, mintha bajor volna. Másik előnye, hogy németül és franciául is beszél, ami az angoloknál elég ritka jelenség. Mosolygó önérettel mutat azokra a számokra, amelyek a Wholesal-t jelentik: másfél millió tag, tulnyomóan munkások és szegényebb kisemberek, szövetkezeti tőke 72 millió korona, 1903-ik évi forgalom 440 millió korona. A Wholesal forgalmát tizenkét óceánjáró nagy hajó bonyolítja le távol világrészekben . . .

Az angolok mellett helyezkedtek el a francziák. A Gironde bortermelői kiállítottak egy izlésesen faragott, esinos hordót s bort is küldtek a kiállításnak, amelyet itt Budapesten a szövetkezeti eszme jövőjére fognak meginni. . . Egyébképpen grafikonok és nagyon tanulságos statisztikai táblák töltik ki a kiállítás külföldi oldalát.

A szövetkezeti kiállítás magyar részének legfőbb vonzóereje a Hangya által bemutatott „magyar bolt“ a maga faragott butoraival, népkönyvtárával, fiókos állványjaival s szinte sugárzó egész berendezésével. Az illuzói fokozására viaszból készült magyarok fogják a falu szövetkezet életét illusztrálni.

Közvetlenül a „Hangya“ boltja alatt, lent az udvaron a Magyar Gazdák Vásáresarnok-Ellátó Szövetkezete ütötte föl a maga nagyon izlésesen diszitett, zöld galylyal hívogató, mindenféle jó falattal s tüzes borral csalogató sátorát. Azaz, hogy a jó falatok még csak ezután, majd hétfőn, a megnyitáson fognak a „szönyegre“, a sátor asztalára kerülni: az ellátó-szövetkezet cikkeinek egész sora a maguk kívánatos, eleven üdeségében. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete pedig egész kollekción magyar bort helyezett el a sátor vendégszerető oltalma alatt. A négyszög átlója köti össze ezt a sátorát a Wholesal rekeszével, vagyis inkább Wolff ur szemüvegével. Ha ez a két szövetkezet: a magyar termelő s az

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító magkereskedésében k a p h a t. <<

angol fogyasztó most amugy rövidesen összekötésbe léphetne egymással, micsoda jövője nyílnék az élelmiszerek termelésének Magyarországon!... Különben Szilassy Zoltán, az ellátó-szövetkezet egyik vezető embere Fiumében megmutatta, hogy tud bánni az angolokkal; tán ezt a „nagyfejű” emberüket is leszedi a lábáról. (Már meg is van kötve a szép kiviteli üzlet.)

A magyar kiállítás legnagyobb részét az Orsz. Központi Hitelszövetkezet foglalja el a maga vidéki és fővárosi fiókjaival. Legnagyobb érdeklődés tárgyai a szövetkezeti gabonaraktárak, amelyek már huszonegyen vannak az országban. A kiállított két modell közül az egyik az ilyen szövetkezeti raktárt mutatja be kisebbitett hasonmásában, a másik a szövetkezeti elevátor modellje; ez utóbbi még ninesen, még a jövő, de már a legközelebbi jövő zenéje... Mellettük az asztalon, üveg alatt, a magyar föld terményei, amelyek a szövetkezeti raktárakban foglaltatnak. Ezek is melleleg megjegyezve, jó közel vannak az angolokhoz.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet által szervezett ipari termelő szövetkezetek közül asztalosok, kocsigyártók, szabók és cipészek szerepelnek leginkább. A fővárosi szabók hitelszövetkezete annyira megerősödött, hogy most már az állami és a fővárosi szállításokban jókora részt szed el a nagyvállalkozóktól.

A Székelyföld ipara pompás faragott magyar butorokkal s a legkényesebb izlést is kielégítő cipészipari termékekkel, a marosvásárhelyi ipari hitelszövetkezeteket produktumaival szerepel. Eredeti specialitások a híres abaujmegeyi metzenzéffi svábok kapái, áói és egyéb ilyen szerszámai, amelyeknek előnyösebb értékesítése céljából szintén ipari hitelszövetkezetet szervezett nekik éppen a bemutató Horváth János dr. Ez ipari termelő szövetkezetek szomszédságában, az egyik kijáratnál egy kis szekrénykét helyeztek el, amelyet kevesen fognak észrevenni: ez a magyar szövetkezeti irodalom kiállítása...

A földszint látnivalói között még a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete és a Központi Tejesarnok-Szövetkezet kiállítása érdemel külön említést. Ez utóbbinál a tejgazdasághoz szükséges gépek és összes eszközök is együtt láthatók.

A szövetkezeti intézmények iránt közelebről érdeklődők figyelmét lefogják bilineselni azok a különféle grafikonok és táblázatok, amelyek az egyes szövetkezetek fejlődését tüntetik föl, s amelyekből igen sok látható ezen a kiállításon, ugy a külföldi, mint a magyar részen. Még az erdélyi szászok is küldtek ilyen grafikonot, amely az ő 83 szövetkezetük szervezetéről és működéséről ad képet.



• TÖRVÉNYKEZÉS •

Harapós férj. Amig a felesége hozományában tartott, a legszebb egyetértésben élt nejével Grimm József aesai asztalos, de amint az a hatszáz forint, mit az asszony a házhoz hozott, elfogyott, mindennapos volt köztük a civódás. A feleség, hogy féltékeny és durva férjétől szabaduljon, feljött a fővárosba s itt szolgálatba állott. Grimm azonban felkereste Damjanich-utcai lakásán s kérte, hogy térjen vissza, de az asszony hajthatatlan maradt.

— Csókolj meg legalább utoljára, ha már nem akarsz visszajönni, azután ugy sem látjuk többé egymást.

Az asszony, esakhogy férjét lerázhassa a nyakáról, oda tartotta száját, mire Grimm leharapta felesége orrát. A szegény asszonyt súlyos sérülésével a kórházba szállították, ahol új orrot varrtak fel neki. A harapós férjet a budapesti törvényszék súlyos testi sértés miatt négy hónapi fogházra ítélte.

Rövid, de velős vallomás. Egy dányi legény koresmi verekedésért került minap a pestvidéki törvényszék elé.

— Horti Kis András, mondotta az elnök — álljon csak elő. Volt-e már büntetve?

— Vótam!

— Miért?

— Verekedésért.

— Mennyit kapott?

— Három esztendőt.

— Nagy verekedés lehetett az.

— Nagy vót!

— Hát azután kit vert meg?

— Engöm mögvert a Boga János, én meg ütöttem mög.

— Nagyon megverhette, hogy három évet kapott érte.

— Olég nagyon.

— Meddig feküdt a Boga János?

— Most is fekszik.

— Hol?

— A dányi temetőben.

— E szerint szándékos emberölés miatt itélték el?

— Amint vösszük.

A mai eset enyhébb lefolyásu volt, mert csak másfél évi börtönre itélték Horti Kis Andrást, amiért Dömsödi Mártont a koresmában megkéselte.

Az 1904. évi
Szüreti és Borgazdasági árjegyzékünk
megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.
MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.

• MI UJSÁG? •

Az udvar Budapesten. A király az eddigi rendelkezések szerint október közepe táján Budapestre érkezik az egész udvartartással együtt. Itteni időzése közben többször ki fog rándulni Gödöllőre, ahol vadászatok lesznek. Mint értesülünk, ez alkalommal több főherceg is eljön hozzánk a királylyal.

Kossuth Lajos születésnapja. Szeptember hó 19-én lesz százkettedik évfordulója Kossuth Lajos születésének. A nagy napot a székesfőváros több társasköre az idén is kegyelettel fogja megünnepelni. Egy a budapesti egyesült jótékony magyar asztaltársaságok központja 18-án, megelőző este nagyszabású ünnepélyt rendez a Sas-kör helyiségeiben.

A koreai császárság megszűnt. Korea császára elfogadta Japán ajánlatát, amely szerint összes külföldi diplomatáit és konzulait visszahívja és azoknak funkcióit Japánra ruházza át. Hadseregét föloszlatja, japáni pénzt hoz forgalomba és a rendet majd japán katonák tartják fenn. Ehhez kommentár nem kell. Korea elesett, még mielőtt a háboru véget ért volna. Valami nagy választása amugy sem volt, csak az orosz és a japán között.

Ahol nem türik meg a magyart. Tavaly december 16-iki éjjelen Fiumében többolasz belékött Muranesán Gyula magyar államvasuti tisztviselőbe, amiért egy köresmában a társával magyarul mert beszélni. Ambátor a taliánok többségben voltak, a derék magyar nem ijedt meg az árnyékától s közibök ütött a bitangoknak s egyet egy helybenhagyott, hogy az hetekig nyomta az ágyat. Az olaszok súlyos testi sértés és felségsértés miatt jelentették fel Muranesánt, akiről azt állították, hogy a viadal hevében szidta az osztrák császárt. A budapesti törvényszék a védőbeszéd után felmentette a vádlottat.

Magyar képviselők Amerikában. Az interparlamentáris magyar csoport tagjai hétfőn délben szerencsésen megérkeztek New-Yorkba, ahol ugy az amerikai magyarok, mint az ottani hivatalos körök részéről fényes fogadtatásban részesültek. Apponyi Albert gróf, aki pár nap előtt Liverpoolból indult utnak, szeptember 3-án érkezett meg.

Plehve gyilkosa megszökött. Egy milanói lap azt írja, hogy Szasonov, Plehve gyilkosa a kórházból megszökött. A szökést egy barátja segítette elő, aki esendőrtisztnek öltözött és azzal az ürügygel ment be a börtön kórházába, hogy a foglyot a vizsgálóbíró elé akarja vezetni.

Menetelés a halálba. A bileki halálos menetelésnek párja akadt Csehországban, a hol a 98-ik, 21-ik, 36-ik és 42-ik gyalogezreddel az idei rekkenő hőségben teljes hadifelszereléssel menetgyakorlatot tartottak Grottauból Schwarz-Kosteletzbe. A menetelés alkalmával *nyolc ember meghalt, nyolevanöt pedig súlyosan megbetegedett.* Az esetről a katonai hatóságok mélységesen hallgatnak, holott az eset a kolini „Ceska Straz” szerint a bilekinél még felháborítóbb. Az esetről az említett cseh ujság azt írja, hogy a száz határ közelében folytatott gyakorlatoknál, melyekben a kuttenbergi 21-ik gyalogezred is résztvett, összesen *16 ember halt meg, százhatvan pedig oly súlyosan megbetegedett, hogy valamennyit azonnal a kórházba kellett szállítani.*

Megrabolt tudós. Mig Biró Lajos, az ismert nevű természettudós a nyáron át a révi barlang mélységeinek állatait tanulmányozta, azalatt budapesti lakását valami jómadár feltörte és megrabolta. A sok természettudományi ritkaság iránt a betörő nem mutatott semmi érdeklődést s csupán egy kámforfából készült szekrénykét feszített fel s abból néhány angol aranyat és mintegy hatvan darab uj-guineai ezüstpénzt vett magához. A csinos negyéd, fél, egy és két márkás ezüstpénzek egyik oldalukon „New-Guinea-Compagnie 1892” feliratot viselnek, másik oldalukon pedig egy ágon ülő szép paradicsom-madarat, melynek disztollai köröskörül küllő formájában terülnek szét. Az exotikus pénzek bizonyára kapósak lesznek, ha ugyan a tolvaj forgalomba merné őket bocsátani.

A kassai cselédek egyletét feloszlatták. A kassai cselédek gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy Világosság címen egyletet alakítanak, amely küzdeni fog az ő jogaikért. Követeléseiket nagyon magasra srófolták s talán ez az oka, hogy a belügy-miniszterium sietett feloszlalni az egyesületet, amelynek nem voltak alapszabályai. Hogy mikor lesznek alapszabályai, azt nagyon bajos eldönteni, mert olyan célu egyesület aligha nyeri meg a miniszteri jóváhagyást. A kassai cselédek közt persze nagy szomorúságot okoz a miniszter szigorúsága.

Merénylet a szultán ellen? A párisi „Heraldnek” jelenti konstantinápolyi tudósítója, hogy mult szerdán a szultán háreme közelében nagy összetűzés volt, amelyben a testőröknek is akadt dolguk. Arról is suttognak, hogy Abdul Hamid szultán ellen revolverrel merényletet követtek el s a szultán csak páncélingének köszönheti, hogy nem történt baja. Egy golyó állítólag megsebezte Turics bejt, a testőrség parancsnokát.

Egy tönkremént kereskedő boszuja. Nagybecskerek egyik legnépesebb utcáján, a Garay-utcában esütörtökön délután a járókelők szemeláttára véres gyilkosság történt. Kirtyánszky János rőföskereskedő adósa volt özv. Kolpaszky Pálné többszörös háztulajdonosnénak. A kereskedő pénzügyi zavarokkal küzdve, nem fizetett a gazdag asszonynak, mire ez elárvereztette a házát. Kirtyánszky nem akart kimenni a házból. Az asszony erre szerdán kilakoltatta. A kereskedő végső elkeseredésében esütörtökön délután a Garay-utcában az özvegy asszonyra támadt s boszúból késsel agyonszurta. Kolpaszkykéné meghalt, a gyilkos meg önként jelentkezett a rendőrségen.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A német trónörökös házassága. Németországban nagy örömmel fogadták a német trónörökösnek Cecília mecklenburg-schwerini hercegnővel való eljegyzési híret. Amikor a trónörökös a mecklenburg-schwerini nagyherceg bevonulása alkalmával császári atyját helyettesítette, általános feltűnést keltett, hogy milyen sokat foglalkozott a fiatal hercegnővel, akit különben már Potsdamból ismer. *Friqyes* Vilmos trónörökös 1882. év május 6-án született Potsdamban, jelenleg tehát 23 éves, az 1. gárdaezredben mint kapitány szolgál. Külföldön tett utazásai alatt, legelőször királyunkat látogatta meg 1901. április 14-én. A trónörökös tudvalevő Bounban államtudományi tanulmányokat folytatott.

László főherceg emléke. Kedden kilenc esztendeje halt meg a magyar főhercegi családnak egykor oly népszerű és annyira kedvelt tagja, László főherceg. Az évforduló alkalmából, mint minden évben, ez idén is gyászmisét mondott Kanter Károly apát, királyi palotai plébános a királyi palota Szent István-temploma kriptájában, amelyet ez alkalomból fényesen kivilágítottak. A ifju királyi herceg szarkofágját teleszórták virággal. A rekviemen részt vett Schramm Antal udvari titkár, továbbá a királyi hercegi tisztviselők, alkalmazottak. Mise után a sirbortot ismét elzárták.

Építések beszüntetése a fővárosban. Az építési vállalkozókat szakadatlanul bérharcokkal zavarták a fővárosban. Volt jogos követelés és volt tulkapás is bőven a munkások részéről. Végre az építések gyűlést tartottak és hétfő óta teljesen szünetel az építési munka Budapesten. Harmincezer ember van kereset nélkül. Lapunk zártáig még semmiféle döntés nem történt az óriási bérharc és a munkaadók munkabeszüntetésében. A csendes, nyugodt munka helyett ez a káros harc csak hátrányára van az országnak. Szép a bérharc, ha jogos, de a tulhajtás nem válik előnyére a nemzet fejlődésének.

Magyarok győzelme St.-Louisban. Az amerikai vilákiállítás St.-Louisban most foly. St.-Louisból jön a hír, hogy a múlt héten ott lefolyt uszóversenyben *Halmay Zoltán* bajnokságot nyert, *Kiss Géza* pedig második lett. Ez nagy eredmény a magyaroknak a világversenben.

Gyilkos jégeső. Oravica környékén legkivált a Bányavölgy nevű nyaralótelepen, esütörtökön borzasztó jégeső volt. Galambtojás nagyságu jégdarabok hullottak percekig, rengeteg kárt téve a veteményekben, állatokban, sőt emberekben is. Többen megsebesültek. Egy gyermeket, aki nem tudott fedél alá menekülni, a jégdarabok agyonsújtottak.

Murad ex-szultán halála. Konstantinápolyban Murad, Törökországnak volt császára, régi betegségében, diabetesben, meghalt. Murad, e néven az ötödik, Abdul Medsid szultán fia volt. 1841. szept. 21-én született. Herceg korában a Mehemed Murad effendi nevet viselte. Husz éves korában nagybátyja, Abdul Aziz lépett a trónra, aki Muradot, mert a trónrendnek tervezett módosítását nem helyeselte, felügyelet alá helyezte. Midőn Abdul Aziz 15 évi rossz kormányzása alatt a birodalmat a bukás szélére juttatta s 1876-ban palotaforradalom következtében trónjától megfosztott, az összeesküvők Murad herceget kiáltották ki szultánná, aki „Isten kegyelméből és a nemzet akaratából” kezdte meg uralkodását. Rövid néhány lét alatt azonban kiderült, hogy a testileg és lelkileg megtört Murad a kormányra teljesen képtelen, amiért is három hónapi uralkodása után megint letették s a Bosporus mellékén a Csiragon palotába zárták, ahol haláláig fogva tartották. Halálának híre mély hatást tett a szultánra.

Acetilen-robbanás. Ráth Ferenc erzsébetfalvai vendéglős tavaly ősszel acetilen-világítást vezetett be vendéglőjébe s a cég, mely azt berendezte, Frum István lakatost bízta meg a gép kezelésével. November 11-én éjjel, mikor Frum a kamrában lévő gépet karbiddal megtöltötte, Ráth Ferenc is odament és gyufát gyújtott, hogy jobban láthassa a kezelést. Frum ijedten kiáltott rá:

— Ne gyújtson gyufát, mert a levegőbe repülünk.

A vendéglős azonban kinevette a lakatost s ráparancsolt Zim László csaposára, hogy gyújtsa meg a gyertyát. Alig hogy a csapos gyertyát gyújtott, nagy robbanás reszkettette meg a levegőt s a kamrában levők mind megsérültek s égési sebektől borítva, hónapokig nyomták az ágyat. A pestvidéki törvényszék mind a hármat háromnapos fogházra ítélte gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt. A királyi tábla azonban Zim Lászlót és Frumot felmentette s Ráth büntetését egy hónapra emelte fel. A kuria elutasította a vádlott semmiségi panaszát.

!!! Kliséket olcsón !!!

A „FÜGGETLEN UJSÁG”-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja

a „Független Ujság” kiadóhivatala.

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

Rovar és husrostos

„Orpington” melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol minden más takarmányt

tartalmaz: **melasset** (20% czukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat. Ára 10 korona 50 kilogrammonként.**
Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképeség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen sulyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Totmegyer.

Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117.

(Telefon 51—32.)

GAZDASÁGI DOLGOK

Az olesó marhasó.

A hivatalos lap aug. 31-iki számában közölte a mérsékelt áru marhasóról szóló 1897. I. t.-cz. módosítása tárgyában hozott és immár szentesített új törvényt, valamint a pénzügyminiszternek e törvény végrehajtására vonatkozó utasítását. E törvény főintézkedése, hogy a marhasó alapárát 10 koronáról 6 koronára szállítja le és ezzel tetemesen megkönnyíti a mezőgazdaság helyzetét.

A 6 koronás marhasó egyébként már f. évi augusztus hó 1-től forgalomba hozatott, de csak központból volt megrendelhető. A pénzügyminiszter végrehajtási utasítása most tetemesen megkönnyíti a forgalombahozatalt. Mellőzve ugyanis az eddigi bárcarendszert és a többi korlátozó intézkedéseket, ezentul nyílt üzletben bárki árusíthatja a marhasót. A vevő ezentul bárca nélkül vásárolhat, de a sózsákot is meg kell vásárolnia, vagyis azt a sójövédék vissza nem váltja. Ez intézkedések szeptember 1-én léptek életbe.

Később fogantatandó intézkedések a következők: A pénzügyminiszterium 5—10 és 25 kgrm. súlyú sajtolt konyhasódarabokat (briket) hoz olesó nyalósóként forgalomba és ezenkívül a marhasót nemcsak 50, hanem 5—10 és 25 kilós zsákokban fogja árusíttatni. Mindezek nagyon célszerű intézkedések, azonban kívánatos, hogy minél hamarabb életbe léptessenek.

Világtermés az 1904. évben.

A földmivelségi miniszternek augusztus 31-én megjelent becslése szerint, az idén búzából valamivel több, egészben véve azonban 147 millió métermázsával kevesebb gabona termett mint 1903-ban. És pedig buza 844 (833), rozs 394 (435), árpa 291 (311), zab 488 (514), tengeri 807 (827), összesen 2824 (2971) millió métermázsá. A zárjelben levő számok az 1903. évi termést jelzik.

Európában, az ázsiai orosz és török részekkel együtt, búzából 66, rozból 44, árpából 21, zabból 17 és tengeriből 71 millió métermázsával kevesebb termett az idén, mint a múlt évben, tehát egészben véve gyenge, tengeriből pláne csak fele termés volt.

A tengerentuli államokban azonban a buza 23, az árpa 2, a zab 11 és a tengeri 55 millió métermázsával nagyobb termést adott és így a meglévő készletek számításba vételével, eltekintve a rozstól, a világ gabonaszükségele födőzve van. A 147 millió métermázsá természhiánnyal szemben ugyanis a régi készletek 144 millió mm.-ra becsültetnek.

Miután az idén a vámkülföldre aligha szállíthatunk gabonát, bennünket inkább csak az osztrák szükségletek érdekelnek. Egybevetve ezeket a mi fölöslegünkkel, a következő eredményeket kapjuk:

	Szükséglet Ausztriában	Fölösleg Magyarországban	Deficit a birodalomban
buza	— 16· — 18· —	+ 11· — 12·	4 — 7
rozs	— 3· — 4· —	+ 2· — 2·5	0·5 — 1·5
árpa	— 2·5 — 4· —	+ 2· — —	0·5 — 2
zab	— 4· — 5·5	+ 0·5 — 0·7	3·5 — 5
tengeri	— 8· — —	— 4 — 11	12· — 19

a birodalomban födőzendő gabona és liszthiány tehát 20·5—34·5 millió métermázsá.

Ennyit kellene a külföldről behozni. De mert a mi népünk a természhiány jó részét kikoplalja és az állatlétszám apadásával a takarmányszükséglet is csökken, nem valószínű, hogy külföldről kenyérgabonát hozunk be és az abraktakarmányokból is valószínűleg jóval kevesebbet hozunk be a kimutatott szükségletnél. Importálni azonban okvetlenül fogunk, még pedig elsősorban a tengerentulról kukoricát és ezért kívánatos, hogy az inséges vidékekre a Fiuméből szállítandó tengeri vasuti fuvardíja az önköltségre redukáltassék.

E világtermés-kimutatásból természetesen nem következtethetünk a jövőbeli áralakulásra. Tekintve mégis, hogy az import-államoknak, ugyszólván összes hiányukat a tengerentulról kell födőznie és hogy e hiány ugyszólván az összes fölöslegeket leköti; valószínű, hogy az élénk kereslet a tengerentuli államokban is áremelkedést idéz elő és így legalább is állandóan szilárd áralakulást remélhetünk.

A szőlőtörköly mint takarmány.

Az ideai takarmányszükségben föl kell étetnünk mindazon anyagokat, amely takarmányozásra egyáltalában fölhasználható. Ilyen kisegítő takarmány a szőlőtörköly és most a szüret idején nem lesz kárba vesztett munka, a szőlőtörköly föltakarmányozási módjairól is megemlékezni.

A szőlőtörköly alkatrészei a kocsány, a bogyhéj és a szőlőmag. Legtöbbet ér a szőlőmag, legkevesebbet a kocsány és ezért a kocsányt kiszokták rostálni a törkölyből. De mert az is tömi az állat gyomrát, az idén jó lesz benne hagyni.

Etetni lehet frissen, kifőzve, besavanyítva és megszáritott állapotban. A három első feleséget cél-

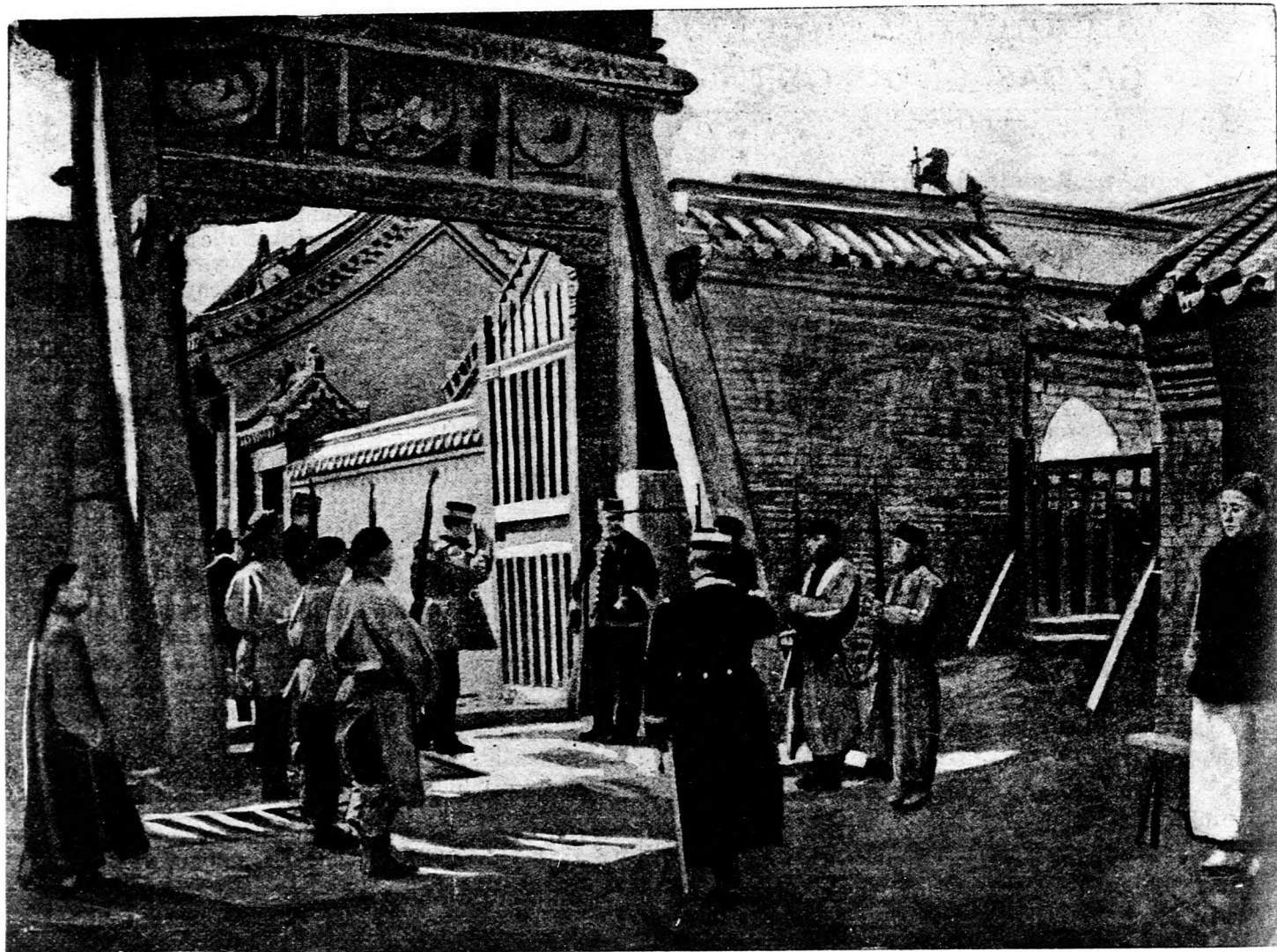
A magyar kir. államvasutak gépgyáranak lokomobil oséplőgép és „MILLENNIUM” aratógép gyártmánya a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kiténtetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak  gépgyáranak vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcseplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait,

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: „AGRÁR-DRILL” tolokerekes rendszerű sorvetőgépeit, aczélföntésű ekefővel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.



Az oroszok Liaojangban.

szőrü szalmaszeccskával keverve etetni, mert az állat így jobban megrágja a szőlőmagot, a szárított szőlőtörköly pedig megdarálva étetendő. Minden állat megeszi, de a sertés csak kocsánymentes állapotban.

A friss törkölyből egy kinőtt marhával $2\frac{1}{2}$ juhval 1, sertéssel $1\frac{1}{2}$ kiló étethető.

A kifőzött törköly kevesebb tápanyagot tartalmaz, de sokkal kevesebb benne a borkősav is és így abból 2–3-szor annyi étethető, mint a friss törkölyből.

Kicsinyben úgy savanyítjuk mint a káposztát, nagymennyiségben kifalazott vagy falazatlan vermekbe, erősen begázoltatjuk és erősen leföldeljük, hogy levegő ne jusson hozzá. A földet természetesen

nem magára a törkölyre, hanem szalma vagy más gaztakaróra hányatjuk.

A kiszáritás úgy történik, hogy a törkölyt vasvillával lehetőleg szétszaggatva és meglazítva, szellős helyen kiterítjük és ismételtén átfogatjuk. A szárítás persze csak jó időben sikerül. A kiszáritott törköly, megdarált vagy őrölt állapotban sokkal jobb takarmány a savanyítottnál, mert a savanyodást előidéző erjedéskor, a törköly táplálóanyagainak jelentékeny része kárba vesz. A házilag szárított törköly sokkal táplálóbb mint a kereskedelemben árusított, mert az utóbbit mesterségesen, magas hőfoknál szárítják és ez nagyon csökkenti a fehérjeanyagok emészthetőségét.

Élelmi szerek értékesítését
eszközik az előírt %
mellett. Felvilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyújtunk tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETÍTŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGŐNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
féléket, gyümölcsöt stb



Támadásra készen.

Burgonyaeltartás.

A burgonya téli eltartásánál két dolog bir különös fontossággal, nevezetesen, hogy addig, míg fagymentes az idő, föl ne melegedjen s az, hogy amikor már fagyos lesz az idő, hogy akkor az ellen is biztosítva legyen a burgonya. A fölmelegedés ellen szellőztetéssel, az elfagyás ellen pedig kellő betakarással védekezünk. Ha most a földszínen s a verembe való elrakást állítjuk egymással szembe, azt mondhatjuk, hogy első esetben könnyebben elfagy a burgonya, a másodikban pedig kevésbé jól szellőztethető; csak hogy míg első esetben védekezhetünk az elfagyás ellen, addig a kellő szellőztetést nem tudjuk a vermeknél kierőszakolni. Ezért bizonyosnak vehető, hogy a föld fölötti vagy a legfeljebb csak 15 cm. mély verembe rakott burgonya jobban telettethető át, mint az, melyet 50–60 cm. mély verembe rakunk, de első esetben vastagabban kell a burgonyát letakarunk, mint a másodikban. A letakarást pedig legjobb úgy eszközölni, hogy először 10–15 cm. vastagon szalmával takarjuk le a burgonyát s azután 50 cm. vastag földréteget hányunk reá; azonban nagyon hideg vidéken csak 20 cm. földet, azután ismét egy szalmaréteget s végre még egy 20–30 cm.-nyi földréteget adunk a burgonyának. Az elrakott burgonya szellőztetése úgy eszközöltetik, hogy letakarás előtt egy gerendát fektetünk a burgonyaprizma élére s csak azután takarjuk le szalmával s földdel, aminek megtörténte után kihuzzuk a gerendát, így egy szalmaesövet nyerve, addig hagyunk nyitva, míg fagymentes, az idő.

Cselkó.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépjárának
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.



Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekfej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajmélőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

Hull az eső...

Hull az eső, hull az áldott
Nyári eső bőviben,
Majd szitálgat, míg az Isten
Jótétellek meggűhen.

Rátelepszik Hargitánkra
S hol a Tatra ködbe vész
S bal kezéből, jobb kezéből
Támad ismét üdülés.

Az Alföldön hálás arcok,
Könybe mindenik szeme ---
Kezdené most a teremtést,
Több magyart teremtene.

Sok szem hull a Drávántudra
Ringó aranykalásza,
Várca-várja sok magyar szív,
Mikor ezért a hála?...

Tettét várunk a hazáért,
Egyéb üres szóbeszéd...
Mikor ülök itt valóban
Testvériség ünnepét?

Tarcsafalvi Albert.

Petőfi megmenti Magyarországot.

(Szegedvidéki néprege. *)

Petőfi Segesvárnál tünt el s mentől távolabb vidéken szól róla a mese, annál képtelenebb a tárgya. Egyik szegedvidéki barátomtól kaptam egy mesetöredéket Petőfiről. Szeged távol esik Segesvártól, Petőfi eltűnési helyétől, a mese is olyan távoli, olyan merészen csapongó. De ettől eltekintve, igen jellemző a nép fölfogására. A Petőfi Szibériában való szenvedéséről széltében-hosszában, minden faluban beszéltek Magyarországon. Ez a rege szülte a szegedvidéki Petőfi-regét is, mely következőleg hangzik.

Petőfit Segesvárnál elfogták a kozákok és elhurcolták Muszkaországba. Sokat szenvedett a költő. Nem vala senki mellette. Csupán egy magyar fogoly kísérte figyelemmel, mert ismerte, de ő sem szólította meg. Éveken át egyebet sem csinált Petőfi, mint irt. Megirta szomorú élettörténetét. De elrejtette, nehogy rájöjjenek a rabokat őriző muszkák.

Végre, évek mulva, megszólította a magyar

*) Péterfy Tamás „Petőfi Regék“ című könyvéből. Ára 60 fillér.

fogolytársa. Még pedig azért szállította meg, mert szökni akart és Petőfit is el akarta vinni. Már készen vala a tervezet. Az egyik haldokló fogoly sok pénzt hagyott magyar fogolytársára. De csak egy-részt adta át az aranyoknak, mert a többit elásta Amerikában és a helyet is megnevezte, hogy hová. Az aranyak nem sokat értek itt a fogságban. Azért úgy határozta, hogy megszökik a pénzzel. Elvitorláznak Amerikába és ott a sokat érő kincset is fölveszi, kiássa.

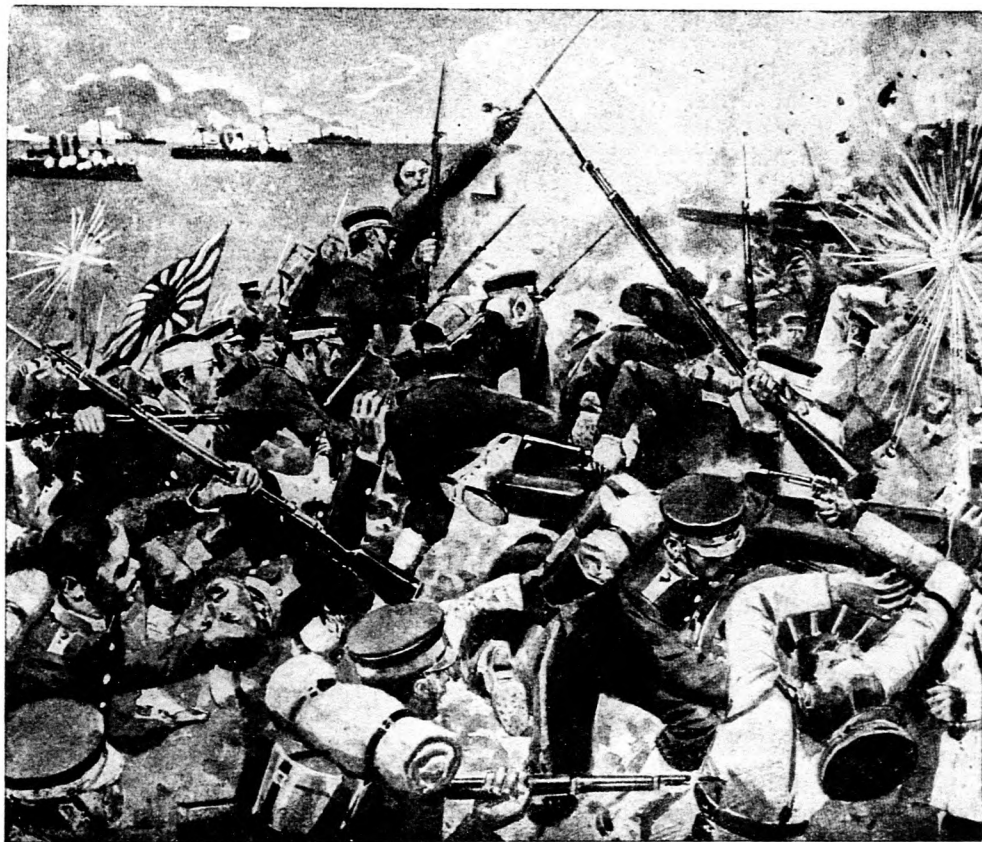
Egyedül nem akart elindulni. Petőfit mindenáron el akarta vinni. Így esett, hogy évek múltán megszólította rabtársát. Petőfinek jól esett a magyar szó, még jobban a barátság, de leginkább örvendett az öreg fogolytárs végrendeletének, az aranyak soka-

ő megjelenésére halálba rohan minden magyar, de rabja nem lesz a németnek.

Egy éjszaka csakugyan megszöktek a szibériai börtönből. Az örököt lerészegítették. Szánakat fogadtak az öreg rabtárstól örökölt aranypénzből és siettek a tengerpart felé.

Messzi a tengerpart Szibériától. De az aranyak is nagy vala a becese, az értéke. Közbe igazolóleveleket is vettek egy városba, amely úgy adta ki őket, mint oroszokat. Ezzel a hiteles hazug irással már bátrabban utaztak. Közbe-közbe irányt is eseréltek, nehogy nyomukba akadjanak, ha üldözik őket.

Leginkább az elhalt rabtárs irásaira vigyáztak, mert ott vala leírva, hogy hol van elrejtve a halmaz arany, amelylyel megmenthetik Magyarorszá-



Port-Artur ostroma.

ságának. Szemei lángoltak, mikor elbeszélte régi tervét.

A fogolytárs örömmel hallgatta a hazájáért megküzdő Petőfit, mert Petőfinek az volt a terve, hogy megmenti Magyarországot!... A készülődés titokban folyt. Az elhalt fogolytárs aranyait azalatt őrizték gondosan, mert azzal akartak elindulni Amerika felé, ahol majd az elásott aranyhalmazt megtalálják és Petőfi azzal átjön a mi földrészünkre, Európába, hogy megmentse Magyarországot a rabságból.

Közben terveket gondoltak ki arra, hogy miként kell kezdeni a magyar szabadságharcot, hogy biztos legyen a győzelem. Petőfi idegen hajókkal messzig akart feljutni a Duna folyón és a császárságot földig rombolni, porrá égetni. Ha Bécs elbuzogott, azután lehet beszélni az osztrákkal. A sok aranyból sok tervet gondoltak, szép jövőt ígértek a magyar nemzetnek, mert tudta Petőfi, hogy ő nevére ismét talpra áll a magyar nemzet. Az

got. Végre hosszú küzdelmek után, félesztendő mulva, elérték a tengert. Itt is vigyázni kellett, nehogy felismerjék s minden muszka igazolvány ellenére elcsipjék. Tovább, mint egy hónapig bolyongtak a kikötővárosban; hogy kitapasztalhassák a bajokat. Petőfi mindig sietett, de a rabtárs nem engedte az elhamarkodást. Azzal biztatta, hogyha Magyarországnak nem veszett el öt évi rabságuk alatt, már egy évig még várhat a magyar nemzet. Majd leütnek a zarnokokra, hogy reszket tőle a föld.

Tapintatos, vigyázó cselekedetük igen helyes vala. Így kitapasztalták a hajójaratokat és olyan hajóval eveztek Amerika felé, amely a legpompásabban van berendezve. Ez a nyugalmas jólét mindkettőjüknek szükséges volt, mert a szibériai rabság rettenetesen megviselte őket. A hosszú tengeri uton szerencsésen jutottak Amerikába.

Ott a Petőfi öreg rabtársra még óvatosabb vala, mint eddig. Az elrejtett kincset csak úgy vehették

föl a sziklák alól, ha gyanut nem keltenek. Koldusruhában jártak-keltek. Az örökség rejtékelyét kikémlelték. Azalatt, hogy Petőfi is mulasson, hát öreg rabtársa arra kérte a költőt, hogy az élete történetét mondja el. Ezzel az érdekes elbeszéléssel szépen telt az idő. Petőfi felolvasta úgy, amint megírta. Így telt az idő. A biztonságukról pedig meggyőződhetnek azalatt. A kincset is kiásták, mint koldusok, de ugyan ki figyelt rájuk a rongyos ruhákban. Az ügy pompásan haladott. Az öreg fogolytárs egy hajót bérelt, hogy a feltalált aranytömeget azon szállíthassák Európába. Az előpénzt már a talált aranyokból fizették és folyt a munka. A sok aranyat rizs közé csomagolták nagy zsákokban, hogy rizsnek gondolják. Így senkisémet sejtette a nagy kincset náluk.

A hajó végre indulásra készen utrakelt Amerikából Európa felé. Hozta az aranyakkal bélelt rizszsákokat. Jött hazafelé az öreg fogolytárs, de jött Petőfi is, hogy megmentse Magyarországot.

Hatheti tengeri utazás után óriási vihart szenvedtek az utasok. A hajó kapitánya bár egy nappal előre jósolta, hogy vihar lesz mégsem hitték, hogy ilyen veszedelmes vésszel kerülnek szembe. Több mint egy óráig állották a veszedelmet, mely úgy látszott, mintha szünni sem akarna. Az ötödik negyed-órába tompa roppanás hallatszott. A matrózok szaladtak ide-tova. A hajó kapitánya vészlővéseket tett. Végre imához vezényelt a derék ember.

Petőfi odarohant, hogy megtudja a bajt, de neki is csak azt felelték, hogy imádkozzék. Háborgó tenger közepén, távol az emberektől, ott veszett el a magyar költő, Petőfi Sándor. Mikor a legszebb reményekkel jött hazafelé, hogy megmenti Magyarországot és amikor a pénz is nála vala, ami a háboru legszükségesebb kelléke, akkor veszett el a hullámokban. A sok arany, mely a rizsszel töltött zsákokba vala elrejtve: elsülyedt. A drága kéziratok, melyek Petőfi igazi életrajzát rejtették, mind elmerültek, de elmerült a költő is. Ott veszték a hullámsírban valamennyien. Csak egy ember menekült meg a viharban elveszett hajóról, az öreg fogolytársa Petőfi-nek. Ő beszélt el a történetet is, hogy a magyar nép szívét megdobogtassa vele.

A rege él, a rege száll szájról-szájra. Hősei meghaltak elmúltak. És a magyar nemzet hasztalan várja-várja az eltűnt Petőfit, hogy rabságából megmentse Magyarországot.

(B. Árpád után.)

Péterfy Tamás.

Képeinkhez.

A magyar szövetkezés vezérei. Most, hogy a művelt világ szeme felénk irányul a Budapesten tartott nemzetközi szövetkezeti kongresszus révén, alkalomszerűleg bemutatunk a magyar szövetkezés vezérei közül néhány jeles embert. Először is Károlyi Sándor grófot mutatjuk be, mint a magyar szövetkezés alapítóját és ma is lelkes támogatóját. Mellette a szövetkezés két apostola látható Majláth József és Széchenyi Imre grófok személyében. Továbbá a magyar szövetkezés előharcosai közül a fővárosban székelő három hatalmas szövetkezet négy vezető-férfiát mutatjuk be képben, hogy őket olvasóink megismerjék és emberbaráti nagy munkájokért szerető szívükbe fogadják. Adjon Isten erőt és kitartást nekik, valamint az összes szövetkezeti eszméért harcoló nemes férfiaknak és nőknek, hogy a nemes ügyet sikeresen terjeszszék tovább!

Port-Artur ostroma. Abból a borzalmas kelet-ázsiai háborúból, mely most foly Oroszország és Japánország között, nap-nap után véresebb eseményekről kapunk híreket. Port-Artur orosz erősség ostrománál ezideig 25—30 ezer ember halt meg. A japánok az óriási emberanyag vesztesége miatt egy időre felhagyták a szuronyrohamot és csak bombázzák a körülzárt erődöt. De borzasztó aratása volt a halálnak, míg erre a esendesebb ostromra határozta magát a japán vezérkar. Patakzott a vér Port-Artur körül heteken át, melyet képünkön is bemutatunk. Rémes kép, amely a valóságban megdöbbentő, iszonyu lehetett.

Az oroszok Liaojangban. Csak ott voltak az oroszok Liaojangban, de mult héten ötnapi véres harc után onnan kiverettek. Az Európában rettegett orosz nagyhadsereget véresen kergették el a kis japán katonák Liaojang falai közül és most a várostól tizenöt kilométernyire be van kerítve Kuropatkin orosz fővezér egész hadseregével. Míg a várost, az orosz tábor főhadiszállását a japánok elfoglalták közel harmincezer halott és sok sebesült feküdt a haretéren a vitéz japánok közül. Az oroszok vesztesége még nagyobb lehet, de a halálos végső tusa még most foly. Képünk az oroszok liaojangi főhadiszállást mutatja.

Támadásra készen. A legvérengzőbb ragadozó a tigris, mely az afrikai őserdőben pusztít, éppen támadásra készen áll. A szegény áldozat a félelemtől megdermedve áll és tehetetlenül várja hóhérját, mely egy hatalmas ugrással ráveti magát áldozatára, aztán percek alatt széttépi és felfalja.

Bizonyíték.



János: Azt mondja kend, hogy fejéhez vágta az asszony a tálat.

András: De keményen!

János: Aztán még sem látszik a fején kendnek.

András: Nézné meg kend a tálat!

Betűrejtvény.

Bősz & **Cs** izma.
ür

A megfejtéseket legelőszérűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1904. szeptember hó 18.
A Független Ujság 35. számában közölt talány megfejtése:

„Ősz.”

Helyesen fejtették meg: Beke Piroska, Renner Ida, Joó Mariska, Schwarc Jozefin, Aradi Etel, Seres Róza, Kövály Jánosné, Baka J. Istvánné, Bellusné Huszár Mariska, Szecső Istvánné, Bodor András, Vass Mihály, Brenner János, Sóvári Dénes, Vakareszku István, Baka Szabó Sándor, Ernyei Gáspár, Maza József, Balog B. Pál.

A sorshuzásnál Baka Szabó Sándor (Baranyán) neve jött ki elsőnek, kinek a kifizött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Göbéságok” című könyvét küldöttük meg.

Az utcán.



Etel: Óh, Pál ur, nekem azt mondták tegnap, hogy maga nőgyűlölő.

Pál: Tegnap még nem ismertem nagysádot.

Vagy úgy.

A katonai kórházban a betegek között egy jóképű szegedi legény volt, akinek a keze el volt törve. A törés azonban a legény természeténél fogva, gyorsan gyógyult. A főorvos már egy néhány hét óta kérdegette:

- Nos, hogy vagy, ösém, tudsz-e már dobolni,
- Nem tudok, főorvos ur!
- Akkor hát maradj még itt egy darabig.

Igy ment ez sokáig. Végre azonban föltűnt a dolog a főorvosnak.

— Édes fiam, hiszen a te kezed már egészen meggyógyult, fájdalomat sem érezhetsz, hát hogyan van az, hogy te még most se tudsz dobolni?

— En trombitás vagyok, jelentem alásan, főorvos ur!!

• LEVELES SZEKRÉNY •

Sorsjegyekről következő számunkban adunk feleletet.

— **Biró Sándor.** A kérdés politikai, aminek tárgyalásába nem bocsátkozhatunk. Különb is, ahol nincs összhang az emberekben, összetartás a szent ügyért, ott igazság sem lehet a szívekben, mert ahol szent cél hevíti a kebleket, ott minden szív együtt dobog. Szomorú, hogy ezekről a párt-áryalatokról így kell írni, de igaz. Szívemben élő igaz hazaszeretetét őrizze meg kedves Biró bátyám és ne kösse magát egyik személy forgatható köpenyegéhez se. Bizalmát pedig olyan emberre adja, akit ismer, hogy arra érdemes. Ne várjanak messze földi szabadtítókat, mert minden népnek az ő fiaiból emelkedik ki az ő vezére, aki a nép baját érzi, érti, annak orvoslására minden tehetségével kész. Olyan ember pedig a Biró bátyánk körében is van. — **Sándor Mihály.** Irjon a székellyföldi miniszteri kirendeltségnek Székely-Udvarhelyre. Mi bizony nem tudjuk, hogy ez a rettenő bonyodalmas ügy miként áll. — **Fekete Antal.** A „Petőfy Regék” kötve lesznek és a kötéssel még pár nap eltelik. De remélhetőleg vasárnapig postára adhatja Péterfy. — **Kacsó Albert.** Nem tudunk utána járni, legelőszérűbb, ha megrendeli a „Pályamutató”-t, ára 2 kor. A Budapesti Hírlap kiadóhivatalában kapható. — **Előfizettek** az elmúlt héten: *Bajsa Ignác, Sebők János, Ujvárosi Népkör M., Kozma Mihály, id. Győri István, Csobod József, Pospér Dániel, Palágyi József, Kovács János, Weisz János, id. Cseh Imre, Mravik Ignác, Rákócza Sándor, Francia János.*

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése 1904. szeptember 8.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 0:80—1:12 K., sertéshus 100—112 K., szalonna füstölt 144—152 K., szalonna, olvasztani való ——— K., hárj ——— K., sertézsír ——— K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1:28—1:60 K., hazai sonka 1:80—2— K.

Baromfifélék: élő tyúk 2:40—3— K., rántani való csirke 1:20—1:40 K., sütni való csirke 2:40—3— K., kacsá, hizott 3:40—4:20 K., lud, hizott 10—16— K., pulyka, hizott ——— K., páronkint. Vágott hizott, liba ——— K., vágott hizoti kappan, kacsá és pulyka ——— K. kg.-ként.

Tojás: bacsikai 69—70 K., erdélyi apróbb áru 54—55 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ——— K., meszes: ——— K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 10—11— K., rózsá 1:9—9— K., kifli 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 4—8— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2—2:20 K., főzővaj 1:60—1:80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 12—18 fillér.

Budapesti piaci árak.

Babona. Árak métermázsánként értendők.) *Buzó* 20 60—20 95 K. *Ros* 15 20 K-tól 15 40 K-ig. *Árpa* 14 24 K-tól 14 40 K-ig, jobb minőségű 14 45 K-tól 14 50 K-ig. *Zab* 14—15— K. *Tengeri:* 14 70 K. *Lisz:* ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	35:60	35—	34:20	33:40	32:80	32—	30:80	29:80	16:60

Takarmányvásár. Réti széna 6:20—10:32 fillér, mubar 9:60—10:20 fillér, zsupszalma 3:60—4— fillér, alomszalma 3:20—4— fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Nyílt levél

Magyarország összes uradalmához, földbirtokosaihoz és gazdatisztjeihez!

Immár esztendeje mult, hogy vállalatunk működését megkezdette és bizonyára t. Czim is figyelemmel kíséri ennek fejlődését, annyival is inkább, mivel vállalatunk tényleg hazánkban az első és egyedüli oly irányu intézmény, mely kizárólag magyar gyártmányokat terjeszt és megelégedéssel tapasztaljuk, hogy ezen elvünk a legszélesebb körben meleg rokonszenvvel találkozott.

Tudjuk, a gazdaságban a racionális gazdálkodásnak azon alapelvből kell kiindulni, hogy minden gazdasági szükséglet a legjobb minőség mellett lehetőleg jutányos árban szereztessék be.

Amidőn ezt a magunk részéről is teljesen helyeseljük, úgy hiszszük, hozzáfűzhetjük azon feltevésünket, hogy a magyar ipar czéltudatos és örvendetes fejlődéséhez t. Czim is szívesen hozzájárul akkor, midőn magyar gyártmányok beszerzésével is betarthatja ezen gazdálkodási irányelveit, t. i. hogy kitűnő minőségű és a külországi versenynyel szemben megfelelő árakban szívesebben szerzi be szükségletét magyar gyártmányokban.

Most a szántás-vetés idény beköszöntésénél, czélszerűnek tartjuk újból kiemelni, hogy tolórendszerű vetőgépeink általánosan elismert kitűnőségük mellett, a páros soru vetőgépeinkkel is oly szinte rohamosnak nevezhető eredményeket értünk el, hogy minden kétséget kizárólag ezek a beözönlő idegen gyártmányokkal szemben előnyben részesítendők, valamint általánosan bebizonyított, elismert és általánosan elfogadott ténykörülmeny ma már az is, hogy ekéink anyag, szerkezet és kivitel tekintetében felülmulják és tulszárnyalták még a nevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Legyen szabad ezek után vállalatunkat továbbra is b. figyelmébe és pártfogásába ajánlani, teszszük ezt pedig azonreményben, hogy velünk együtt minden magyar gazda szívesen csoportosul a magyar ipar szolgálatába, főleg akkor, amidőn megfelelő árak mellett tényleg elsőrangú magyar gyártmányokat szerezhethet be.

Minden felvilágosításra és kimerítő ajánlattételre vagy árjegyzékkel szívesen állunk rendelkezésére s jegyzünk

kiváló tisztelettel

„AGRARIA“
Magyar gépforgalmi részvénytársaság.

Rövidített levélezim:

„Agraria“ Budapest, Váci-ut 2.

Sürgönyezim:

„Agraria“ Budapest.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézet

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto-) typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag leg-szebben, legolcsóbban sokszorosíttatnak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltek.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával.....	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.
1901. évi fölösleg.....	90,349.— kor.
1902. évi fölösleg.....	59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg.....	109,331.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfeleslegből egy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyezett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Sürgőnycim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást. Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árakra előlegeket is folyósít. Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertés-vásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

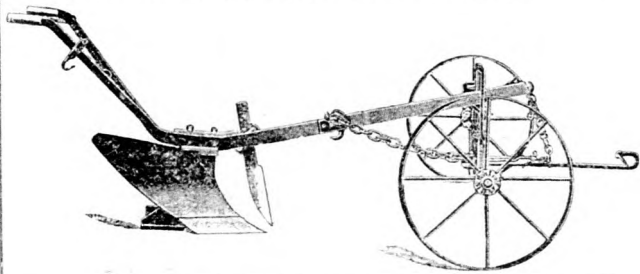
— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t. Brassói kén-sav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Mütrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

== Egyvasu egytetemes ekék ==
Két és több barázdás ekék



BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő Szücs Zsigmond Budapest, VI., Nagymező-u. 68.

Minden részükben elsőrendű acéltanyagból a leg-tökéletesebb szerkezettel

Tégelyacél-fejekkel, melyek eltörhetetlenségeért szavatosságot vállalnak. Különösen tartósak bizonyult, háromréteges (compound) páncél acél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szántóvasakkal. — Figyelemre méltó újdonság: Bacher „D”-jegyű javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltetőgépek, porhanyítók, rögtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.

Czukorrépa-, kukoricza- és burgonyamivelésre szolgáló

amerikai

ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK

elismert gondos kivitelben kaphatók:

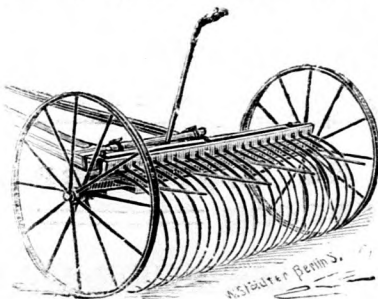
ALAKULT 1856

KÜHNE E.

hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában

MOSONBAN

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 57a.



Szintgyű fűkaszálogépek, kézi- és járgány-cséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hirneves „MOSONI DRILL” tolókerekes sorvetőgépek stb.



1903. évi forgalom 26,000 zsák.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

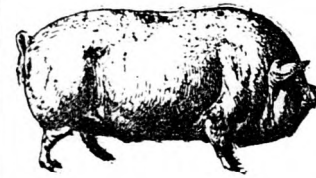
melyek második sorozata f. é. október hó 5. és 6-án tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 13. szám.



ÚRL REZSŐ

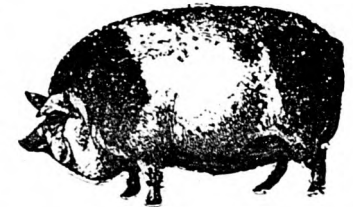
sertésbizományos

— Budapest —

Bérekocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.



Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor



Állatorvosi diätetikai szer lovak, marhák és juboknak. Közel ötven év óta a legtöbb istállóban használatban van étvágyhiánynál, rossz emésztésnél valamint a teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása czéljából, a lenti védjeggyel a valódi.

Egy doboz... 1 K 40 fill.

Fél „ — „ 70 „

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwisda Ferencz János es. és kir. osztr.-magy. kir., román és bolgár hercegi udv. szállító, kertületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.



THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitünő műtrágyát úgy összfoszforsav, mint citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és telkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, fl., Teréz-körut 3.

a Thomas-salakgyárak, Berlin W. vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a ham'sítá-
soktól és csakis csillag
védjeggyel ellátott
zsákokat vegyünk át.



Minden zsák ölom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

HIRDETÉSEK

FELVÉTETNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 71-76% kénsavas káli t. rtalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitünő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.